

INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE

SCIENCE AND TECHNOLOGY: NEW APPROACHES AND DEVELOPMENT STRATEGIES

Conference date: February 10, 2026

London

M.V. Lomonosov Moscow State University (Russian Federation)
Tomsk State University (Russian Federation)
L.N. Gumilyov Eurasian National University (Republic of Kazakhstan)
M. Kozybayev, North Kazakhstan University (Republic of Kazakhstan)
Osh State University (Kyrgyz Republic)
Ankara University (Türkiye)
Academic Research Publisher (United Kingdom)
UniScience journal (Republic of Uzbekistan)

*****

MATERIALS

The international scientific-practical conference
«SCIENCE AND TECHNOLOGY: NEW APPROACHES
AND DEVELOPMENT STRATEGIES»

Moscow, Astana, Petropavlovsk, Tashkent, Osh, Tomsk, Ankara
February 10, 2026

TOM I

*****

Science and Technology: New Approaches and Development Strategies
//Materials International Scientific-Practical Conference. Moscow, Astana, Petropavlovsk, Tashkent, Osh, Tomsk, Ankara. February 10, 2026.

Editorial board of the conference

Temnova L.V. - DSc, Professor (Moscow, Russia); **Sagatbayev Y.N.** - PhD, professor (Astana, Kazakhstan); **Duyshenaliev CH.D.** - DSc, Professor (Bishkek, Kyrgyzstan); **Pashkov S.V.** - PhD, professor (Petropavlovsk, Kazakhstan); **Khakimov K.A.** - PhD, docent (Tashkent, Uzbekistan); **Melekoglu M.** - DSc, professor (Eskisehir, Turkey).

The event aims to discuss contemporary research across various scientific fields, exchange new scientific ideas, and support scientific activities aligned with global innovative processes.

Within the conference framework, scientists, researchers, young scholars, and practicing specialists will have the opportunity to present their research findings, exchange scientific ideas, and expand international collaboration.

The main objective of this International Scientific-Practical Conference is to consolidate the results of contemporary research across various scientific fields and strengthen the integration of science and practice through advanced scientific approaches.

*The authors are responsible for the content of the articles, the information, facts, and figures presented therein.

The proceedings of the International Scientific-Practical Conference have been discussed by the Scientific-Technical Council of the international publisher „**Academic Research Publisher**“ (London, United Kingdom) and recommended for publication (February 8, 2026, Protocol No. 3).

OLTIN SAQLOVCHI SULFIDLI RUDALARNI KUYDIRISH JARAYONINING TERMIK XUSUSIYATLARI VA QAYTA ISHLASH IMKONIYATLARI.....	257
ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ НАНОМАТЕРИАЛИ В АРХИТЕКТУРЕ.....	263
ЖЕЛЕЗОСОДЕРЖАЩИЕ МИНЕРАЛЫ И ВТОРИЧНЫЕ РЕСУРСЫ ДЛЯ ПОЛУЧЕНИЯ СОВРЕМЕННЫХ КОАГУЛЯНТОВ.....	275
□ NEW SOLUTIONS IN MEDICINE, PHARMACY, AND BIOTECHNOLOGY.....	280
МОУЧЕЧАКНИНГ (<i>MATRICARIA CHAMOMILLA</i>) KIMYOVIY TARKIBI VA SHIFOBAXSHLIK XUSUSIYATLARI.....	281
XURMO (<i>DIOSPYROS KAKI L.</i>) MEVASINING KIMYOVIY TARKIBI VA SHIFOBAXSHLIK XUSUSIYATLARI.....	290
МОУЧЕЧАК (<i>MATRICARIA CHAMOMILLA</i>) NING ANTIOKSIDANTLIK XUSUSIYATLARI.....	295
XORIJIY DAVLATLAR TEZ TIBBIY YORDAM TIZIMINING TAHLILI...	299
TUT IPAK QURTINING (<i>BOMBYX MORI L.</i>) VIRUSLI KASALLIKLARI ...	305
FATSELIYA O‘SIMLIGI TANASINING KIMYOVIY TARKIBI.....	312
XAVF GURUHIDAGI AYOLLARGA OIV-INFEKSIYASI YUQISHINING OLDINI OLISHGA ZAMONAVIY YONDOSHUV	317
RAQAMLI KEKSAYISHGA QARSHI QALQON: ISIRIQ ALKALOIDLARINING BLUE LIGHT (KO‘K NUR) ZARARLARINI NEYTRALLASHDAGI MAXFIY KUCHI	320
SHOSHILINCH HOLATLARDA GEMATOLOGIK PATOLOGIYALARNI ANIQLASHDA QON SURTMASI TASVIRLARINING TAHLILI VA SUN‘IY INTELLEKT IMKONIYATLARI.....	326
HALQUM SARATONIDA ERTA TASHXIS VA DAVOLASHNING ZAMONAVIY STRATEGIYALARI.....	334
CHUQUR O‘QITISH ASOSIDA KO‘KRAK RENTGEN TASVIRLARIDA O‘PKA SOHASI SEGMENTATSIYASI.....	338
SYNTHESIS OF OLIGONUCLEOTIDES FOR PCR DETECTION OF THE MIS (MÜLLERIAN INHIBITING SUBSTANCE) GENE IN A CLONED BACMID	346
COMPARATIVE QUALITY ANALYSIS AND NEW APPROACHES TO THE STANDARDIZATION OF TABLET DOSAGE FORMS CONTAINING DICLOFENAC SODIUM.....	353
O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI NAMANGAN VILOYATI TEZ TIBBIY YORDAM XIZMATIDA KADRLAR SALOHIYATINI O‘RGANISH	357

XAVF GURUHIDAGI AYOLLARGA OIV-INFEKSIYASI YUQISHINING OLDINI OLISHGA ZAMONAVIY YONDOSHUV

Kalniyazova Inobatxon Bayramovna
Kirgizboyeva Xonzoda Abilqosim qizi
Yoldoshova Nilufar Xudargan qizi
Toshkent davlat tibbiyot universiteti

Annotatsiya. *Mazkur maqolada xavf guruhiga mansub ayollarda OIV infeksiyasining oldini olishga qaratilgan zamonaviy profilaktik yondashuvlar tahlil qilinadi. Tadqiqotda skrining dasturlari, profilaktik dori vositalari, sogʻlomlashtirish boʻyicha maslahat berish, xulq-atvorni oʻzgartirish strategiyalari hamda ijtimoiy qoʻllab-quvvatlash mexanizmlarining ahamiyati yoritiladi. Kompleks yondashuvning kasallik tarqalishini kamaytirish, ayollarning xabardorligini oshirish va sogʻliqni saqlash tizimi samaradorligini kuchaytirishdagi roli asoslab beriladi.*

Kalit soʻzlar: *OIV infeksiyasi, xavf guruhi, ayollar salomatligi, profilaktika, skrining, xulq-atvor strategiyalari, sogʻliqni saqlash.*

Аннотация. *В статье рассматриваются современные подходы к профилактике ВИЧ-инфекции среди женщин, относящихся к группам повышенного риска. Анализируется значение скрининговых программ, профилактических лекарственных средств, консультирования, поведенческих интервенций и механизмов социальной поддержки. Обоснована эффективность комплексных мер в снижении распространённости инфекции, повышении информированности женщин и укреплении системы здравоохранения.*

Ключевые слова: *ВИЧ-инфекция, группы риска, здоровье женщин, профилактика, скрининг, поведенческие интервенции, здравоохранение.*

Abstract. *This article analyzes modern approaches to preventing HIV infection among women in high-risk groups. It examines the roles of screening programs, preventive medications, counseling, behavioral interventions, and social support mechanisms. A comprehensive prevention strategy is shown to reduce transmission rates, increase awareness among women, and strengthen public health systems.*

Keywords: *HIV infection, high-risk groups, women's health, prevention, screening, behavioral interventions, public health.*

Xavf guruhlaridan biri sanalgan serodiskordant juftliklardagi (jinsiy sheriklardan biri OIV-musbat va ikkinchisi OIV-manfiy bo'lgan doimiy jinsiy sheriklar) seronegativ ayollarda yuqish xavfi bo'yicha aholi orasida tadqiqot yetarlicha o'rganilmagan. Amaldagi epidemiologik tadqiqotlarda serodiskordant juftliklar juda kam hollarda alohida maqsadli guruh sifatida ko'rib chiqiladi. Natijada OIV-infeksiyasining jinsiy yo'l orqali yuqishini oldini olishga qaratilgan maxsus profilaktik dasturlar, ilmiy asoslangan yondashuvlar tizimi yetarli darajada ishlab chiqilmaydi. Aholining zaif qatlamlari orasida OIV-infeksiyasi tarqalishining oldini olishda xavf guruhlariga yo'naltirilgan zamonaviy yondashuv eng samarali strategiyalardan biri hisoblanadi. Ushbu yondashuv epidemik jarayonni baholash, yuqish xavfi yuqori bo'lgan guruhlarini aniqlash hamda profilaktika choralarini maqsadli rejalashtirishga imkon beradi.

Tadqiqotning maqsadi: Serodiskordant juftliklarda seronegativ ayollarga OIV-infeksiyasi yuqish xavfini oldini olishga zamonaviy yondashuvni o'rganishdan iborat.

Tadqiqotning materiallari: O'zbekiston Respublikasi OITSGa qarshi kurashish markazining 2014-2024 yillardagi rasmiy ma'lumotlari va statistik hisobotlari olindi.

Tadqiqot usullari: epidemiologik va statistik.

Tadqiqotning dolzarbligi: OIV-infeksiyasiga qarshi kurashish bo'yicha xavf guruhlaridagi ayollarni erta aniqlash va epidemik xavfni oldini olishga yo'naltirilgan ijtimoiy-epidemiologik tadqiqotlar ishlab chiqish zarur hisoblanadi. Bunday tadqiqotlar aholining zaif guruhlaridagi ayollarning xulq-atvori va

salomatlik holati ko'rsatkichlari bo'yicha ishonchli ma'lumotlarni olishda, OIV/OITS bo'yicha xabardorlik darajasini baholash, infeksiyani erta aniqlashga qaratilgan choralarni optimallashtirish va profilaktik va epidemiyaga qarshi tadbirlarni maqsadli ilmiy asoslangan tarzda tashkil etishdan iborat. Bu ma'lumotlar epidemiologik nazorat tizimining muhim tarkibiy qismi bo'lib, aholining yuqori xavf ostidagi aholi qatlamlari bilan ishlash uchun amaliy qarorlar qabul qilishda muhim ahamiyatga ega. Ushbu xavf guruhlaridan biri sanalgan serodiskordant juftliklar uchun muloqotdan oldingi profilaktika tizimining asosiy yo'nalishi bu — retrovirusga qarshi davolash (RVQD) bo'lib, unda davolash rejasi individual epidemiologik ko'rsatkichlar, klinik holati va virus yuklamasiga asoslanadi. O'zbekiston Respublikasida 2022-2024-yilda jami OIV-infeksiyasi aniqlanganlarning ma'muriy hududlar kesimidagi kasallanish ko'rsatkichlari (mutloq sonda) va RVQD qamrov darajasi (%) RVQD qamrov darajasi 2022-2024 yillar solishtirma tahlilida keskin yaxshilangan ya'ni, 80% dan 91%ga yetgan. Ma'muriy hududlardan Navoiy (97%), Qashqadaryo (96%), Sirdaryo (96%), Namangan (96%), Jizzax (95%) va Farg'ona (95%) viloyatlarida RVQDga jalb qilish juda yaxshi yo'lga qo'yilgan. Ushbu ma'lumotlardan bemorlarning davolanishga qamrab olinishi yil sayin samaraliroq bo'layotganini ko'rsatadi. RVQD qamrovi boyicha katta o'sish kuzatilgan hududlar Qashqadaryo viloyati 78% dan 96%ga, Sirdaryo 82%dan 96% ga va Toshkent viloyati 71%dan 91%ga ekanligi aniqlandi. Bu esa oz navbatida profilaktik chora-tadbirlarning kuchayganini bildiradi. 2024 yildan nisbatan RVQDga past qamrov saqlanib qolgan hududlarga Toshkent shahri 86% va Surxondaryo 88% viloyati kiradi. Chunki aholi migratsiyasi, anonimlik va davolanishga kech murojaat qilish kabi omillari ta'sir ko'rsatishi mumkin. E'tiborli holat Toshkent shahrida aniqlanganlar soni 2022-yil (n=11080) ga nisbatan 2024 yilda (n=10291) kamaygan, ammo qamrov darajasi sekin oshgan (2022 yilda 81% bo'lsa 2024-yilda 86%). Bunday holatlar OIV kech aniqlanishi yoki davolanishga qamrovda uzilishlar borligini anglatishi mumkin.

Xulosa: O'z vaqtida va uzluksiz RVQD qo'llash OIV-infeksiyasi yuqish xavfini sezilarli darajada kamaytiradi. Bunda ya'ni «aniqlanmaydigan =

yuqtirmaydigan» (U=U) tamoyili orqali kasallik tarqalishning oldini oladi, bemorlarning hayot davomiyligi va yashash sifati oshishiga yordam beradi, juftlikda reproduktiv salomatlikni saqlash imkonini yaratadi. Bugungi kunda zamonaviy tibbiyot tasdiqlangan strategiya va izchil yondashuvga tayangan samarali RVQD tufayli OIV-infeksiyasi davolab bo‘lmaydigan va o‘limga olib keladigan kasallikdan, davolash va diagnostika choralari orqali boshqarilishi mumkin bo‘lgan epidemik holatga aylanganini isbotladi.

1. World Health Organization. Consolidated guidelines on HIV, viral hepatitis and STI prevention, diagnosis, treatment and care. — Geneva, 2022.
2. UNAIDS. Global AIDS Update 2023: The Path that Ends AIDS. — Geneva, 2023.
3. Centers for Disease Control and Prevention. HIV Prevention Strategies for Women at Risk. — Atlanta, 2021.
4. **Karim S. S. A., Karim Q. A.** HIV infection in women: epidemiology and prevention strategies // *Lancet*. — 2020. — Vol. 395. — P. 214–226.
5. **Delany-Moretlwe S., Cowan F. M., Busza J. et al.** Providing comprehensive HIV prevention for women and adolescent girls // *Journal of the International AIDS Society*. — 2021. — Vol. 24 (Suppl. 2).
6. **Fonner V. A., Dalglish S. L., Kennedy C. E. et al.** Effectiveness and safety of oral PrEP for women // *AIDS*. — 2019. — Vol. 33. — P. 199–208.
7. **Gupta G. R., Parkhurst J. O., Ogden J. A. et al.** Structural approaches to HIV prevention // *Lancet*. — 2008. — Vol. 372. — P. 764–775.
8. O‘zbekiston Respublikasi Sog‘liqni saqlash vazirligi. OIV infeksiyasining oldini olish bo‘yicha milliy klinik protokollar. — Toshkent, 2023.

**RAQAMLI KEKSAYISHGA QARSHI QALQON: ISIRIQ
ALKALOIDLARINING BLUE LIGHT (KO‘K NUR)
ZARARLARINI NEYTRALLASHDAGI MAXFIY KUCHI**
